

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA	
MINISTARSTVO ILI REGULATORNO TIJELO PREDLAGAČ	Ministarstvo ekonomije
NASLOV PROPISA	Predlog odluke o određivanju operatora prenosnog sistema gasa
<p>Odjeljak 1: Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt? ✓ Što su uzroci problema? ✓ Što su posljedice problema? ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko? ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Crna Gore nema definisanog operatora prenosnog sistema gasa, što otežava realizaciju prolaska gasovoda kroz teritoriju Crne Gore, odnosno otežava postupak gasifikacije Crne Gore. Kako bi operator prenosa gasa trebao da bude kompanija sa većinskim državnim vlasništvom, smatramo da bi imenovanje DOO „Monetenegro Bonus“ Cetinje, bio kvalitetan izbor. Izborom DOO „Monetenegro Bonus“ Cetinje, za operatora prenosa gasa poboljšavaju se preduslovi za realizaciju TAP-IAP projekta, ili za slučaj da TAP-IAP projekat ne bude izabran, za realizaciju nekog drugog projekta (South Stream, Gasni prsten) 2. Crna Gora nema definisanog operatora prenosnog sistema gasa, niti gasnu infrastrukturu (gasovod). U slučaju da dođe do realizacije projekta TAP-IAP, ili nekog drugog projekta, došlo bi do prolaska gasovoda kroz teritoriju Crne Gore, odnosno došlo bi do gasifikacije Crne Gore. Stoga je neophodno imenovati operatora prenosnog sistema gasa. 3. Posljedica neimenovanja operatora prenosnog sistema gasa bi bila otežana realizacija bilo kojeg gasnog projekta koji za cilj ima gasifikaciju Crne Gore 4. Zakon o energetici („Službeni list CG“, broj 28/10), član 193 stav 1,) definiše neophodnost da se operatori za oblast gasa i javni snabdjevač prirodnog gasa odrede u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona ili najkasnije u roku od 90 dana od dana izdavanja građevinske dozvole za gradnju prenosnog gasovoda. Status quo ne predstavlja opciju koja bi bila u skladu sa Zakonom. 	
<p>Odjeljak 2: Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cilj donošenja Odluke je imenovanje operatora prenosnog sistema gasa, što u krajnjem 	

dovodi do olakšane realizacije nekog od projekata regionalnih gasovoda koji treba da prodju kroz Crnu Goru

2. Vlada Crne Gore 2007. godine zajedno sa Albanijom, BIH i Hrvatskom potpisala Ministarsku deklaraciju o Jonsko - Jadranskom gasovodu, dok je u novembru 2010. godine formiran Međudržavni komitet za Jonsko - Jadranski gasovod, čiji cilj je obezbjeđivanje međudržavne podrške za implementaciju Projekta. U radu komiteta učestvuje i Crna Gora. Takođe, Vlada Crne Gore je sa navedenim zemljama zaključila i Memorandum o razumijevanju za podršku i saradnju u realizaciji Trans-Jadranskog i Jonsko-Jadranskog cjevovoda, koji je potpisan u Tirani 23. maja 2013. godine. Ministarstvo ekonomije je i sa kompanijom TAP (koja je zadužena za realizaciju TAP gasovoda), takođe potpisalo Memorandum o saradnji. Isto tako, i Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030 godine, predviđa gasifikaciju Crne Gore realizacijom jednog od projekata: TAP –IAP, Gasni prsten, Južni tok.

Donošenje navedene odluke je u skladu sa svim gore pomenutim dokumentima.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati status quo opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja)
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj. izabranu opciju

1. Zakon o energetici („Službeni list CG“, broj 28/10), član 193 stav 1,) definiše neophodnost da se operatori za oblast gasa i javni snabdjevač prirodnog gasa odrede u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona ili najkasnije u roku od 90 dana od dana izdavanja građevinske dozvole za gradnju prenosnog gasovoda. Status quo ne predstavlja opciju koja bi bila u skladu sa Zakonom
2. Tokom mjeseca juna, tačnije 22. juna 2013, Shah Denize grupa (BP, Total, Statoil, Socar, Lukagip,..) bi trebala da donose odluku o izboru pravca kojim bi se gas iz ogromnog gasnog ležišta Shah Deniz transportovao ka evropskom gasnom tržištu. Procjene su da projekat u kome Crna Gora ima aktivno učešće, TAP-IAP ima velike šanse da bude pobjednik. To bi značilo da će u roku od nekoliko narednih godina i trasa regionalnog gasovoda kroz Crnu Goru biti izgrađena. Zemlje u okruženju već imaju imenovane opertere za prenos gasa: u Bosni i Hercegovini je to BH gas, u Hrvatskoj je to Plinacro, dok je u Grčkoj to DESFA. Albanija je u fazi odevivanja svog operatora gasa, tako da se nametnula i neophodnost da to uradi i Crne Gora. Donošenjem odluke o izboru TAP-IAP projekta za pravac transporta gasa ka EU, završava se prvi faza aktivnosti u kome je Ministarstvo ekonomije Crne Gore imalo primarnu i dominantnu ulogu. Međutim, završetkom te faze počinje potreba za realizacijom operativnih poslova vezanih za samu izgradnju cjevovoda. Kako bi operator prenosa gasa trebao da bude kompanija sa većinskim državnim vlasništvom, smatramo da bi imenovanje DOO „Monetenegro Bonus“ Cetinje, koji već ima izvjesna iskustva u trgovni LPG-ja, bio kvalitetan izbor. Izborom DOO „Monetenegro Bonus“ Cetinje, za operatora prenosa gasa poboljšavaju se preduslovi za realizaciju TAP-IAP projekta, ili za slučaj da TAP-IAP projekat ne bude izabran, za realizaciju nekog drugog projekta (Gasni prsten, South Stream).

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera

1. Definisanje operatora prenosnog sistema gasa će omogućiti bržu realizaciju nekog od projekata koji za cilj imaju gasifikaciju Crne Gore (TAP-IAP, Gasni prsten, Južni tok). Nema negativnih uticaja
2. Nema troškova za građane
3. Posledice propisa su pozitivne, s tim da on ne proizvode troškove po građane i privredu
4. Privredni subjekat već postoji
5. Nema biznis barijera

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obracuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

1. Ne
2. Nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava
3. Ne
4. Ne
5. Ne
6. Ne. U slučaju prolaska nekog od gasovoda kroz teritoriju Crne Gore, država će imati ekonomske koristi
7. neprimjenjivo
8. neprimjenjivo
9. ne
10. neprimjenjivo

6.

©djeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili cilijane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

1. ne
2. nije bilo konsultacija
3. nije bilo konsultacija

©djeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

1. Nema prepreka
2. Mjere će biti preduzimate od strane DOO „Montenegro Bonus“ , kao operatora prenosnog sistema gasa, u skladu sa ovlašćenjima i obavezama definisanim Zakonom o energetici
3. Neprimjenjivo
4. Ministarstvo ekonomije